

INTERPELLATION 2/2005 rd

Biståndsåtagandet i regeringsprogrammet

Till riksdagen

Av världens sex miljarder invånare lever var femte i yttersta fattigdom, på mindre än en dollar per dag. Både FN och Finlands regering har i sina säkerhetspolitiska redogörelser klassat yttersta fattigdom som en stor säkerhetsrisk. Det mänskliga lidandet blir inte mindre av undernäring, analfabetism och av att många dör i sjukdomar som lätt kan behandlas, till exempel diarré.

I de millenniemål som FN:s generalförsamling har antagit är ett av de viktigaste målen att halvera andelen människor som lever i extrem fattigdom fram till 2015. Dessutom ingår det i millenniemålen att bygga ut utbildningen för barn i u-länderna, minska barn- och mödradödligheten, förbättra vattenförsörjningen och stoppa exploateringen av naturresurserna. I sitt program åtar sig statsminister Matti Vanhanens regering att genomföra dessa mål i FN:s millenniendeclaration.

I september ordnar FN ett toppmöte i samband med sin generalförsamling. Toppmötet ska granska hur millenniemålen har uppfyllts hittills. En färsk rapport från FN visar att det är dåligt ställt med måluppfyllelsen om det inte snart sker några framsteg.

År 2003 uppgick Finlands anslag för utvecklingssamarbete till bara hälften av det tilltänkta målet och var 0,35 procent av BNI. I mars 2003 lade gruppen för utredning av nivån och kvaliteten på utvecklingssamarbetet, under ledning av statsrådet Harri Holkeri, fram en tidsplan. Enligt planen skulle biståndet stiga i jämn takt mot 0,7 procent av BNI och ligga på nivån 0,55 procent 2007 och på nivån 0,7 procent 2010. I sitt pro-

gram och i det utvecklingspolitiska programmet från i fjol förbinder sig regeringen att arbeta för att Finlands biståndsanslag stiger till den av FN rekommenderade nivån 0,7 procent av BNI fram till 2010. Också i EU har man diskuterat medlemsstaternas biståndsmål och kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att höja sina anslag till utvecklingssamarbete.

Efter katastrofen i Asien ökade behovet av utvecklingssamarbete markant. Tyvärr ser man inga spår av detta i Finlands anslag för utvecklingssamarbete. Av de 50 miljoner euro som efter flodvågskatastrofen utlovades till nödhjälp och återuppbyggnad kommer 42 miljoner från biståndsanslagen och bara åtta miljoner genom en tilläggsbudget. Det innebär samtidigt att biståndet minskar till de länder som lider av ständig undernäring och fattigdom.

Inte minst i många länder i södra Afrika är läget mycket svårt. Länderna har minimala chanser att utvecklas på grund av allvarlig undernäring och många sjukdomar, till exempel aids, instabila samhällsförhållanden och bristande utbildning. Många länder i Afrika lägger ner större belopp på återbetalning av skulder än på hälso- och sjukvård eller utbildning. Biståndsarbete kan medverka till att minska epidemier, miljöskador, kriminalitet och okontrollerad migration. En del u-länder har i hög grad byggt upp sin ekonomi på narkotika. Om vi hjälper länderna att skapa andra inkomstmöjligheter kan vi minska drogutbudet i vårt eget land. Men fattigdomen kan inte utplånas med bara ekonomiskt bistånd och ekonomisk tillväxt. Större välstånd kräver också sats-

ningar på mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning samtidigt som miljöhot måste motarbetas och global samverkan inom säkerhet och ekonomi öka.

I Finland har vi utan vidare allvarliga fattigdoms- och marginaliseringsproblem, och det är angeläget att problemen tas om hand. Det strider på intet sätt mot målen att minska fattigdomen i världen. I dagens värld blir länderna allt mer beroende av varandra. Vi ska komma ihåg att utvecklingssamarbetet inte är någon förlust för givarlandet eftersom större global välfärd främjar politisk stabilitet och minskar krigshotet. Om vi försöker påverka orsakerna till konflikter kan vi också förebygga de internationella problemen till följd av flyktingskap. I den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen understryker regeringen att biståndspolitik är ett led i en omfattande process som främjar säkerhets- och försvarspolitiken. Biståndspolitik är också säkerhetspolitik.

Regeringen vill främja en hållbar utveckling, stabilitet och säkerhet i det internationella samfundet och stärka Finlands internationella roll. Enligt regeringsprogrammet vill Finland vid sidan av satsningarna på millenniemålen också arbeta för ett snabbt och effektivt genomförande av skuldregleringsprogrammen för u-länderna, både inom internationella finansinstitut och på det nationella planet.

Regeringen Vanhanens senaste rambeslut hotar spoliera biståndsåtagandet. Utfästelserna om globalt ansvar i regeringsprogrammet och allt prat om detta har inte omsatts i handling trots att det i ett europeiskt perspektiv går bra för Finlands ekonomi. Sammantaget sett uppvisar både bytesbalansen och den offentliga ekonomin ett överskott. Bland de nordiska länderna är Finland och Island de enda som ligger under FN:s biståndsmål. Norge ligger på 0,87 procent, Danmark på 0,84 procent och Sverige på 0,77 procent av BNI. Också för vårt internationella rykte och inflytande är det viktigt att vi håller fast vid våra åtaganden.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation för att besvaras av den behöriga ministern:

Har regeringen för avsikt att omedelbart vidta åtgärder för att omsätta målen för biståndsanslagen i regeringsprogrammet i handling och för att Finland ska fullfölja sina förpliktelser att i enlighet med målen i FN:s millenniedeklaration minska fattigdomen och instabiliteten i världen och främja de mänskliga rättigheterna i de fattigaste länderna i världen?

Helsingfors den 15 april 2005

Päivi Räsänen /kd
Sari Essayah /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Bjarne Kallis /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Leena Rauhala /kd
Eero Akaan-Penttilä /saml
Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Leena Harkimo /saml
Jyri Häkämies /saml
Marjukka Karttunen /saml
Jyrki Katainen /saml
Pekka Kuosmanen /saml

Esko Kurvinen /saml
Jere Lahti /saml
Kalevi Lamminen /saml
Jouko Laxell /saml
Suvi Lindén /saml
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Heikki A. Ollila /saml
Maija Perho /saml
Petri Salo /saml
Timo Seppälä /saml
Raija Vahasalo /saml
Ahti Vielma /saml

Jari Vilén /saml
Lasse Virén /saml
Ben Zyskowitz /saml
Martti Korhonen /vänt
Iivo Polvi /vänt
Annika Lapintie /vänt
Outi Ojala /vänt
Kari Uotila /vänt
Mikko Immonen /vänt
Erkki Virtanen /vänt
Minna Sirnö /vänt
Matti Kangas /vänt
Anne Huotari /vänt
Pentti Tiusanen /vänt
Mikko Kuoppa /vänt
Matti Kauppila /vänt

Suvi-Anne Siimes /vänt
Esko-Juhani Tennilä /vänt
Veijo Puhjo /vänt
Jaakko Laakso /vänt
Heidi Hautala /gröna
Kirsi Ojansuu /gröna
Tuija Brax /gröna
Rosa Meriläinen /gröna
Irina Krohn /gröna
Janina Andersson /gröna
Oras Tynkkynen /gröna
Erkki Pulliainen /gröna
Jyrki Kasvi /gröna
Ulla Anttila /gröna
Osmo Soininvaara /gröna
Anni Sinnemäki /gröna